

Светлина

вестник за информация, култура и народно стопанство

Урежда редакционен комитет

Телефон № 58

Издател Владо Ив. Пилев

Излиза всека Сжбота

За обявления се плаща:

За годишни, свадбени, 40 л. именни 25 лева, некролози по 50 лева; за търговски и частни обяви на 1 стр. 80 ст. кв. см. на останалите 60 ст. Приставски и на учреждения по 80 ст. дума. В хрониката 6 л. ред;

Всичко в предплата.

Годишен обонанмент 50 лева

Ржкописи не се връщат

Адрес: в. „СВЕТЛИНА“

Тжгите на Ботева.

Трагичната смърт на великия бжлгарски поет Хр. Ботев го направи безсмъртен. Той даде всичките си сили в беззаветна служба на един виш идеал и завърши краткия си страдалчески живот с самопожертвование в името на сжщия идеал, като верваше че

Тоз, който падне в бжй за свобода,
Той не умира...

И наистина!... Ботев ще живее на вечни времена в душите и сжрдцата на всички, които могат да чувствуват и мислят като него.

Ботевия живот е цела верига от страдания, глад и мизерия. Но най-много сж го тормозили него душевните страдания от „излжгани надежди и неизбежни мечти“. Всичката си енергия и ум с цялата си душа и сжрдце той бе пожертвувал за свободата на своя народ. Зарязва майка, баща и „бащино огнище“ и става „Хайдутин“. Той зарязва и първо либе, което

Черни си очи вдигаше
И с онази тиха усмивка
В сжрдчно ги сжрдце вливаше.

Ботев не иска да чува нейната „песен любовна“, която вместо щастие „му влива в сжрдце отрова“.

Други мисли вжлнуват Ботева, други идеали, таи той в сжрдцето си, — за друга песен му копней душата

Запей ми девойко на жалост,
Запей как брат брата продава,
Как гинат сили и младост,
Как плаче сирота вдовица,
И как теглят без дом дечица.

Ето тжгите на Ботева! Тжга по близки — тжга още по-голема по целия нещастен бжлгарски народ!

Тази негова тжга е безгранична и той често се мжчи да я удави в вино

Бжлгарските поворници Хр. Ботев, Славов и Драсов.

Поставената в настоящия ни брой снимка е копие от оригинален портрет. За неговата история нищо за сега не можем да кажем. Шо се отнася до другарите на Ботева, известен е само Ив. Драсов — почти всички писма на Ботева се отнасят до него. Изглежда, че той е бил много близък нему, защото го нарича брат, но в едно свое писмо до Стамболов, Ботев се оплаква от Драсова. Последния, след освобождението 1886 — 7 — 8, е бил окръжен управител в Велико Тжрново и по-късно в Варна. Някои тжрдят, че той още е жив, но това е тжврде сжмнително.

Шо се отнася до Славова — за сега нищо не ни е известно.

Пиян дано аз забравя
Туй шо глупий, вий незнайте
Позор ли е, или слава!

Но много малко бжлгари е имало тогава с такава отзивчива душа и такава нежно сжрдце като Ботева. Даже и тия, които често сж прекарвали с него, много малко сж схващали сериозността и величието на задачата за революция в Бжлгария, които с него сж пели и крещели „Хайде на балкана“

Крещим, но шом изтреснем,
Забравяме думи клетви,
И немеем и се смеем.
Пред народни святи жертви.

Ботев тжжи по бжлгарския народ и неговата „младост — зелена“ минава в тия „тжги и неволи“. Той се измжчва още повече от мисжлта, че бжлгарския народ не е узреал за свободен живот „че скоро той не ще се сжбуди, а

Смък е засмучал живот народен,
Смучат го наши и чужди гости.

Цялата поезия на Ботева е пропита с тжга, цялата тя навева „сжржб в душата“. Ботев не мисли друго нищо, освен да даде живота си за своя народ. За това той моли своя Бог, на разума

Защитника на робите
На когото щат празнува
Денят скоро народите.

Той тжрси подкрепа от своя Бог — разума, но каква подкрепа? — в смърта!

И загина Ботев, тжй както той желаше — с пушка в ржка!

Това е венета на неговата служба на роду; а това сжгласуване на думи и дела го направи безсмъртен.

Бори се той през целия си живот, страда и умря за свободата на поробен народ, без да очаква за това награда от някого...

Стига ми тая награда —
Да каже невяг народа
Умря сиромаша за правда,
За правда и за свобода.

Последното писмо на Ботев.

Мила ми Венето, Димитре и Иванке,

Простете ме, че аз Ви не казах къде отивам. Любвеита, която имам към Вас, ма накара да направя това. Аз зная, че Вие ще да плачете, а вашите сжззи сж много скжжн за мене!

Венето, ти си моя жена и трябва да ме слушаш и верваш в всичко. Аз са моля на приятелите си да те не оставят и те трябва да те поджржат. Бог ще да ме запази и като оживея, то ние ще да бждеме най-честити на тоя свет. Ако умра то знай; че после отечеството си сжм обичал най-много тебе, затова младай Иванка и помни любящият те Христо.

„Радецки“ 17 май 1876 год.

Писмото е до жена му и е писано в парахода „Радецки“ преди да слезат на Козлодуй.

На гжржжт на писмото Ботев саморжчно е отбележжл.
Това писмо да се предаде на жена ми Венета Хр. Ботева.

На парахода „Радецки“

На 17 май (ст. ст.) през 1876 год. Хр. Ботев с своите другари завладява парахода „Радецки“ по един романтичен начин, застава с сила капитана на парахода Догобер Енглендер да изведе четата там, дето немаше станция, дето „Радецки“, никога не спираше.

Сжщия ден, вжпреки волята си, капитана заби носа на „Радецки“ в пясжка срещу Козлодуй.

„Тук се слуша моята воля,

Аз сжм капитан!“

Ботев е знаел много добре, че завладяването на чужд параход, не е без отговорности и за да се не стоварят те вжрху главата на самия капитан, връжва му следното удостоверение:

Долуподписаните удостоверяваме с настоящето, че ние, бжлгарските вжзстаници, с сила принудихме капитана на „Радецки“ да спре на турския брег, макар да няма станция.

За бжлгарските вжзстаници, войвода Хр. Ботев.

И наистина, тая постжлка на Ботева не мина току тжй — тя предизвика остра дипломатическа преписка, следствие, а „удостоверението“ на Ботева не можа да спаси капитана от наказание: нему и на командвания от него параход беше забранено за един период от няколко години, да пренася пжтници и да влиза в водите на тогавашната Турска империя.

Беше през пролетта на 1910 год. неznam точно кой ден из гжзда Видин, като светкавица се разнесе веста, че парахода „Радецки“ е вече освободен и командван от сжщия капитан Енглендер, спустига вече в бжлгарските води и вечерта пристига в Видинското пристанище.

Настана оживление. Целия град се раздвижи. Хората напустнаха всекаква работа и тичаха към кея, който в миг почерня от народ! Всички говореха само за Ботева. Всички бежа в голямо вжвлечение и с нетжрпение очакваха пристиганието на парахода. Как ще го посрещнем, какво да правим? — всеки се питаше, защото се чувствуваше величието на момента. Една комисия веднага зжмина за Калафат, за да предупреди стария капитан за готвяща-

та му се овация. Ученическият хор, под ржководството на учителя г-н Вапоржжиев, пееше Ботевите песни. Просжлзените очи на всички бежа обжрнати към Калафат, от дето се очакваше да пристигне „Радецки“, като чели той носеше сжжния за целия бжлгарски народ Ботев!

Най-после показа се и парахода — един малък и вехт параход, който би минал сжвжршено незабележано, ако не носеше с себе си спомените за великия бжлгарин. Хора запя „Тих бял Дунав“, но бе заглушен от нескончасмото „ура“ на хилядия народ. Парахода хвжрли котва и бе превжрзан към понтона. Всички искаха да влезнат в него, да го разгледат, да опознаят всички негови кжтчета. В миг той се напжлни до такава степен, че много души се опасяваха, да не бжде потопен. Пожелаха да видят капитана — не беше вжжможно да се влезе в парахода. Стария и побелел вече капетан посрещаше гостите джлбоко трогнат и с сжззи на очи се мжчеше да отговаря на хилядите вжпроси, които му се задаваха. В каютата му бе окачен портрета на „Ботева“, окичен с цветя. Всички плачеха!

Дванадесет години от тогава! Може би някои подробности от тия велики моменти, които тогава преживях, да сж изличени от паметта ми, но впечатлението, което те произведоха на душата и сжрдцето ми, никога нема да изчезнат.

Мржжваше се. Парахода остана на пристанището няколко часа, за да могат всички да го разгледат. А той спираше по разписание само няколко минути!

Втори пжт капитан Енглендер нарушаваше уставите и правилниците за Хр. Ботева!

И. Й.

1-во качественни марсилски керемиди продава на износни
цени Илия В. Ризов С-ие -- Дупница.